

Sporočilo za javnost

Številka: 091-24/2017 (01020)

Datum: 27. 12. 2017

Spremembe na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja v letu 2018

V letu 2018 se podaljšuje obdobje, ki se upošteva za izračun pokojninske osnove. V preteklem letu so se upoštevale osnove iz katerih koli najugodnejših zaporednih 23 let zavarovanja od leta 1970 dalje, v letu 2018 pa se bo upoštevalo 24 let.

Splošni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine v letu 2018

Za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do **starostne pokojnine v letu 2018** morata biti hkrati izpolnjena pogoja starosti in pokojninske dobe, in sicer za:

ŽENSKE

Starost	Pokojninska doba
59 let in 8 mesecev (+4 mesece glede na leto 2017)	40 let brez dokupa (+4 mesece glede na leto 2017)
64 let (+6 mesecev glede na leto 2017)	najmanj 20 let
65 let (enako kot v letu 2017)	najmanj 15 let zavarovalne dobe

MOŠKE

Starost	Pokojninska doba
60 (+4 mesece glede na leto 2017)	40 let brez dokupa
65 let (enako kot v letu 2017)	najmanj 15 let zavarovalne dobe

Pravico do starostne pokojnine je v določenih primerih možno pridobiti tudi pri nižji starosti. Predpisane starosti je možno znižati zaradi:

- skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka**, za katerega je zavarovanec skrbel v prvem letu njegove starosti, ki ima državljanstvo Republike Slovenije, če ni z mednarodnim sporazumom drugače določeno in sicer se starostna meja zniža za šest mesecev za enega otroka, za 16 mesecev za dva otroka, za 26 mesecev za tri otroke, za 36 mesecev za štiri otroke in za 48 mesecev za pet ali več otrok. Do znižanja starosti je upravičena ženska, moški pa le, če je užival pravico do nadomestila iz naslova starševstva;
- služenja obveznega vojaškega roka** za dve tretjini njegovega dejanskega trajanja in;

3. zaradi vstopa v **obvezno** pokojninsko in invalidsko zavarovanje **pred dopolnjenim 18. letom starosti** za ves čas trajanja obveznega zavarovanja do dopolnjenega 18. leta starosti.

Zaradi otrok se ženski oziroma moškemu, če je dopolnil 38 let pokojninske dobe brez dokupa, lahko zniža starostna meja 65 let, največ do dopolnjenega 61. leta starosti. Zaradi služenja obveznega vojaškega roka se moškemu, ki je dopolnil 38 let pokojninske dobe brez dokupa, lahko zniža starostna meja 65 let največ do dopolnjenega 63. leta starosti.

Pravico do starostne pokojnine je možno pridobiti pri nižji starosti tudi zaradi:

- dela na delovnih mestih, kjer se je zavarovalna doba štela v povečanem trajanju (beneficirana delovna doba),
- osebnih okoliščin, ki so pogojene z zdravstvenim stanjem, zaradi katerih so bile osebe do 31. decembra 2000 upravičene do štetja zavarovalne dobe s povečanjem, nato pa do prištete dobe.

Če je oseba upravičena do znižanja starosti za pridobitev pravice do starostne pokojnine tudi zaradi štetja zavarovalne dobe s povečanjem in/ali prištete dobe, se najprej opravi to znižanje. Sledijo znižanja na drugih podlagah (zaradi skrbi za otroke, obveznega služenja vojaškega roka oziroma vstopa v obvezno zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti), vendar pa ne pod najnižje možne starosti, predpisane za posamezno od njih. To pomeni, da je lahko že s prvo od možnih podlag za znižanje starostne meje ta pravica v celoti izčrpana in druge nimajo več nobenega vpliva.

Višina starostne pokojnine je pogojena z višino pokojninske osnove in dolžino dopolnjene pokojninske dobe. Ta služi za določitev odstotka za odmero starostne pokojnine. Višina odstotka za odmero se razlikuje glede na spol zavarovanca in znaša za 15 let zavarovalne dobe za ženske 29 odstotkov pokojninske osnove, za moške pa 26 odstotkov. Za vsako nadaljnje leto pokojninske dobe se ženski prišteje 1,38 odstotka (prej 1,41 odstotka), moškemu pa 1,25 odstotka. Če daljša pokojninska doba ne znaša eno leto, znaša pa vsaj šest mesecev, se odmerni odstotek za tolikšno pokojninsko dobo za žensko poveča za 0,69 odstotka (prej 0,71 odstotka), za moškega pa za 0,63 odstotka.

Pogoji za pridobitev pravice do predčasne pokojnine v letu 2018

Za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice **predčasne pokojnine v letu 2018** morata biti izpolnjena pogoja starosti in pokojninske dobe, in sicer:

- ženska izpolni pogoje, če je dopolnila **starost 59 let in 8 mesecev ter 40 let pokojninske dobe**,
- moški pa, če je dopolnil **starost 60 let ter 40 let pokojninske dobe**.

Predčasna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove, izračunane na enak način, kot je določen za odmero starostne pokojnine, in v enakem odstotku kot bi se, glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, odmerila starostna pokojnina. Tako odmerjena pokojnina se nato zmanjša za vsak mesec manjkajoče starosti do dopolnitve starosti:

- **64 let** (ženska) oziroma
- **65 let** (moški)

za 0,3 odstotka, vendar največ za 18 odstotkov. Zmanjšanje pokojnine je trajno. Pri predčasni pokojnini ni možno zniževati zahtevane starosti na nobeni podlagi.

Pogoji za pridobitev pravice do vdovske pokojnine v letu 2018

Vdova oziroma vdovec praviloma pridobi pravico do vdovske pokojnine, če je ob smrti zakonca dopolnil(a) **56 let** starosti (v letu 2017 55 let in 6 mesecev starosti).

Uskladitev pokojnin v letu 2018

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819) določa izvedbo redne in izredne uskladitve pokojnin drugih prejemkov v letu 2018. Redna uskladitev pokojnin po določbah ZPIZ-2 se bo izvedla v mesecu februarju. ZIPRS1819 določa tudi višino izredne uskladitve v višini 1,1 %, ki se bo izvedla v mesecu aprilu 2018.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2E)

Dne 9. 11. 2017 je bil v državnem zboru sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2E), ki se bo začel uporabljati s 1. 1. 2018. Uživalci pokojnine, ki so z upoštevanjem obdobja prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje do 31. 12. 2012, uveljavili pravico do starostne ali predčasne pokojnine po ZPIZ-2, bodo lahko zahtevali novo odmero starostne pokojnine oziroma odmero starostne pokojnine namesto predčasne pokojnine z upoštevanjem obdobja prostovoljne vključitve v obvezno zavarovanje kot pokojninske dobe brez dokupa. Takšno odmero lahko zahteva tudi uživalec delne pokojnine, uživalec sorazmernega dela pokojnine ter zavarovanec, ki se mu izplačuje 20 % pokojnine. Če bodo vložili zahtevo v roku šestih mesecev po začetku uporabe ZPIZ-2E, se jim bo pokojnina odmerila od 1. 1. 2018 dalje, če bodo vložili zahtevo po poteku šestih mesecev, pa se jim bo pokojnina odmerila od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

Ena od pomembnejših novosti, ki jo prinaša novela zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2 in pripomore k večji pravni varnosti delavcev v delovnem razmerju je določba 134.a člena ZPIZ-2. Ta določa poseben način upoštevanja obdobj, za katera prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje niso bili obračunani. Zavod, na podlagi evidenc, s katerimi razpolaga po prejemu podatkov iz FURS-a, delodajalcu in zavarovancu, za katere delodajalec ni predložil obračuna davčnega odtegljaja, posreduje obvestilo. Ta vsebuje poziv delodajalcu, da mora izplačati plačo, če je še ni, in predložiti obračun davčnega odtegljaja. Zavarovanca pa se obvesti o obdobju, za katero njegov delodajalec ni obračunal prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, o posledicah, ki jih ima dejstvo, da delodajalec ni predložil obračuna davčnega odtegljaja, hkrati pa se ga pozove, da se izreče o prejemu plače, vključno z njeno višino. Navedena obvestila zavod po elektronski poti posreduje Finančni upravi RS in Inšpektoratu RS za delo. Obdobja, na katera se nanaša obvestilo, se upoštevajo v pokojninsko dobo, ne glede na to, da prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje niso niti obračunani, niti plačani. Pomembna novost, ki jo naveden člen tudi prinaša, je tudi pristojnost Finančne uprave RS, da v okviru davčnega nadzora uvede

postopek o prekršku zoper tiste delodajalce, ki niso izplačali plače in predložili obračuna davčnega odtegljaja.

Letni dodatek

Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 71/17) določa nove višine letnih dodatkov.

V letu 2018 se bo letni dodatek izplačal skupaj z izplačilom redne pokojnine za mesec julij tekočega leta:

- 1.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku do 450,00 evrov v višini 410,00 evrov;
- 2.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 450,01 evra do 550,00 evrov, v višini 270,00 evrov;
- 3.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 550,01 evra do 650,00 evrov, v višini 210,00 evrov;
- 4.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 650,01 evra do 780,00 evrov, v višini 160,00 evrov;
- 5.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku, višjem od 780,01 evra, v višini 100,00 evrov;
- 6.** uživalcem nadomestil iz drugega in tretjega odstavka 95. člena ZPIZ-2, ki prejemajo nadomestilo v znesku do 650,00 evrov, v višini 210,00 evrov;
- 7.** uživalcem nadomestil iz drugega in tretjega odstavka 95. člena ZPIZ-2, ki prejemajo nadomestilo v znesku od 650,01 evra do 780,00 evrov, v višini 160,00 evrov;
- 8.** uživalcem nadomestil iz drugega in tretjega odstavka 95. člena ZPIZ-2, ki prejemajo nadomestilo v znesku, višjem od 780,01 evra, v višini 100,00 evrov.

V znesku pokojnine iz 1., 2., 3., 4. in 5. točke se upošteva tudi znesek dela vdovske pokojnine oziroma družinske pokojnine po drugem roditelju ter znesek pokojnine, prejete od tujega nosilca pokojninskega oziroma invalidskega zavarovanja.

Višina letnega dodatka se uživalcem, ki prejemajo pokojnino iz tujine, določi glede na skupen znesek pokojnin oziroma nadomestil iz slovenskega pokojninskega sistema ter pokojnin, prejetih iz tujine v mesecu januarju, preračunanih v evre po tečaju Banke Slovenije na dan izplačila rednih pokojnin za mesec januar 2018. Če uživalec prejema slovensko pokojnino v sorazmernem delu, se mu tudi letni dodatek po 96. členu ZPIZ-2 obračuna in izplača v sorazmernem delu. Zavod bo uživalce, ki imajo na dan 1. januarja 2018 prebivališče v drugi državi, uživalce, ki imajo bivališče v Republiki Sloveniji in se jim pokojnina po določbah mednarodnih pogodb izplačuje v sorazmernem delu, ter uživalce z bivanjem v Republiki Sloveniji in po podatkih Finančne uprave Republike Slovenije prejemajo tudi pokojnino od tujega nosilca pokojninskega in invalidskega zavarovanja obvestil po uradni dolžnosti in jim v izpolnitev posredoval tudi obrazec, ki se bo štel kot dokazilo o višini tuje pokojnine. Ti uživalci bodo lahko zavodu na tem obrazcu posredovali podatke o višini zneska tuje pokojnine, izplačane v mesecu januarju 2018.

Višino tuje pokojnine bo lahko uživalec sporočil preko spletnega portala z oddajo zahtevka na določenem spletnem naslovu ali z uporabo posebne QR kode, ki mu bo posredovana na obvestilu skupaj z navodili in varnostno PIN kodo. Uporaba sistema je brezplačna, varna in preprosta ter nadomešča posredovanje podatkov preko priloženega obrazca.

Če bo zavod prejel vrnjeno dokazilo najpozneje do 30. 4. 2018, jim bo letni dodatek izplačan do 30. 9. 2018, če bo zavod dokazilo o višini tuje pokojnine prejel do 30. 9. 2018, bo letni dodatek izplačan do konca leta 2018. V primeru, da zavod vrnjenega dokazila o višini tuje pokojnine ne bo prejel do 30. 9. 2018, bo letni dodatek izplačan v višini 100 evrov do konca leta 2018.

Vsem uživalcem, bo zavod povsem brezplačno posredoval tudi varnostno PIN kodo, s katero bodo lahko višino tuje pokojnine sporočili elektronsko preko internetne povezave.

Višja najnižja osnova za plačilo prispevkov za posamezne kategorije zavarovancev

Najnižji znesek osnove za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se postopno zvišuje, tako da v letu 2018 za samozaposlene in kmete znaša 60 odstotkov povprečne plače, za delavce v delovnem razmerju 54 odstotkov povprečne plače in za družbenike 80 odstotkov povprečne plače.

Več o prispevkih za socialno varnost in spremembah osnov za vse kategorije zavarovancev je objavljeno na spletni strani [Finančne uprave RS](#).

Zakon o dohodnini in pokojnine

V letu 2018 se ne spreminja meja, pri kateri nastopi davčni odtegljaj pri pokojnini ali invalidskem nadomestilu, če je zavod glavni izplačevalec. **Akontacija dohodnine bo odtegnjena od pokojnin, višjih od 1.095,15 evra z upoštevanjem splošne in pokojninske olajšave.**

Splošna olajšava, do katere imajo pravico vsi zavezanci, ki so rezidenti Slovenije (6. člen ZDoh-2), znaša od 1. januarja 2018 na letni ravni 3.302,70 evra oziroma na mesečni ravni 275,23 evra. Prejemniki pokojnin, ki so rezidenti Slovenije, imajo pravico do tako imenovane pokojninske olajšave, ki znaša 13,5 odstotka pokojnine oziroma osnove za odmero akontacije dohodnine.

Tudi v letu 2018 večina uživalcev pokojnin ne bo plačevala akontacije dohodnine od mesečnih pokojnin.

ZDoh-2M (Uradni list RS, št. 96/2013) je s 1. januarjem 2014 ukinil olajšavo za starost po 65. letu. Zaradi navedenega bodo prejemniki pokojnin, starejši od 65 let, ki prejemajo pokojnino nad 1.095,15 evra, tudi po 1. januarju 2018 plačevali akontacijo dohodnine kot v letu 2017.

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Kolodvorska 15, Ljubljana

Telefon: (01) 47 45 155

javnost@zpiz.si